

Published monthly by THE HUNGARIAN BAPTIST CONFERENCE OF THE AMERICAN CONTINENT
Co-operating with the Greater Cleveland Baptist Association — SBC — 12193 W. Pleasant Valley Road, Parma, OH 44130

“LÁZONGÓ ÉS DACOS SZÍV”

“Stubborn and rebellious heart”

(Jer 5:23)

Valaki azt mondta nekem a napokban, hogy nem szereti olvasni az Ószövetséget. Miért olvasson egy olyan könyvet — mondta —, amelyikben állandóan a választott nép kiváltságairól, különleges helyzetéről és nagyságáról van szó?

Elgondolkodtatott. S elvettem a Canadian Bible Society legutóbbi körlevelét, s újra meggyőződtem arról, hogy a Biblia — az Ószövetséget is beleértve — a **legelterjedtebb** könyv ma a világon. A könyvnyomtatás föltalálása óta 1750 különböző nyelven, illetve nyelvjáráson nyomtatták ki a Bibliát, vagy annak valamely könyvét. Világszerre ma 223 új fordításon dolgoznak. (Ebből 97 afrikai, 98 ázsiai, 18 amerikai és 10 európai.)

Szeretem az Ószövetséget. Ihletettsége éppen olyan alapokon nyugszik, mint az Újszövetség inspiráltsága. “Sohasem ember akaratából Szentlélektől indítva szólaltak meg az Istentől küldött emberek” (2Pt 1:21). Némely része valóban nehezen érthető. Pál korában is így volt ez (2 Kor 3:14k). De ha Isten ígétjét, annak üzenetét meg akarjuk érteni — a Biblia bármely könyvéről legyen is szó —, tartanunk kell magunkat 2 Pt 1:20-hoz, mely új fordítású protestáns bibliánkban így áll: “az Írás egyetlen próféciaja sem fejthető meg önkényes magyarázat”. Többet kell imádkoznunk ol-

vasásakor, s kérnünk kell a Szentlélek vezetését is.

Az Ószövetség lapjairól csodálatos költészet árad. A legtöbb ember szereti a verseket — a gyülekezeteinkbe járók különösen is, hiszen a versmondás magyar gyülekezeteinkben régi hagyomány és ma is építő gyakorlat. Nagy magyar költőink is sokat merítettek a Bibliából. Valakivel magyar Bibliát kerestem a múlt héten a Yonge Streeten. Ajánlottam neki az új fordítást. Meglepetésemre azt válaszolta, hogy neki a régi kell, mert ajándékba akarja adni, s nem szeretné, ha az illető azt hinné, hogy a Biblia valamiféle verseskönyv. Nekem meg éppen nagy örömet okoz, hogy az új fordításban a költői részeket vers formában olvashatom. Ezek az Ószövetség legszebb lapjai. Ámos, Hóseás, Ésaiás vagy Jeremiás; Jób könyve, vagy a Zsoltárok írói a legnagyobb költők közé tartoznak.

A következőkben egy megdöbbentő költői szakasz (Jeremiás 2—6) igéinek segítségével szeretném megmutatni, hogy **nem egy nép dicsérete az Ószövetség, hanem az ember életéért munkálkodó Isten küzdelmeinek dokumentuma.**

De előbb tegyünk egy rövid történelmi kitérőt. Jeremiást, Jósias, Júda királya uralkodásának 13. évében, Kr.e. 627-ben hívta el prófétának az Úr (Jer. 1:1). A választott népet mintegy 600 évvel azelőtt vezette ki Mózes által az Úr egyiptomi rablásából. Az ígért földjén ez a nép lassan egészen szembe fordult Istennel. Az utolsó 135 év története a következő. A kettészakadt ország

északi részét, Izráelt 722-ben az asszírok elfoglalták. A népet deportálták. Ez az asszír fogság. Júda egyedül maradt. Hizkijja (Ezékiás) volt a király ekkor Júdeában. “Nem volt hozzá hasonló senki Júda királyai között ... ragaszkodott az Úrhoz” (2 Kir 18:5k). Öt fia, Manassé követte a trónon (55 évig uralkodott), majd unokája Ámon (2 évig). De mindkettő “azt tette, amit rossznak lát az Úr” (2 Kir 21:2, 20). E sötét 57 év után újra olyan király került a trónra, aki “azt tette, amit helyesnek tart az Úr” (2 Kir 22:2). Ámon fia Jósias 30 évig vezette Júdát. Ezután még 22 évig létezett az ország. 4 királya volt ezalatt (Jósias 3 fia és egy unokája). Mind a négy “azt tette, amit rossznak tart az Úr” (pl. 2Kir 24:19). A babiloni király Nabukadneccar, majd testörparancsnoka Nabuzáradán 587-ben elfoglalta Jeruzsálemet. “Felgyújtotta az Úr házát és a királyi palotát, fölperzseltette Jeruzsálem minden házát és valamennyi nagy palotáját ... lerombolta Jeruzsálem várfalait körös-körül” (2 Kir 25:9k). A népet Babiloniába deportálta. A Királyok könyvében kívül Jeremiás próféciai is megörökítették ezt a tragikus történelmi korszakot.

Jeremiás könyvének első fejezetei (2—6) a költészet drámai erejével szólítanak meg minket.

“Az Úr szent tulajdona volt Izráel, termésének legjava” (2:3),

mondja Jeremiás, visszatekintve a múltra. A jelen elkeserítő:

“Mint nemes vesszőt ültettelek el, mint igazán valódi magot, hogyan változtál át idegen szőlőtő vad hajtásává?” (2:21)

Mint atya fiaival, úgy bánt népével Jahve (3:19). Nevelte őket, kemény

Herjeczki Géza

THE TRUMPET

Published monthly by
**The Hungarian Baptist Conference
 Of The American Continent**
 Co-operating with the
Greater Cleveland Baptist Association
 — SBC —

12193 W. Pleasant Valley Road
 Parma, Ohio 44130

Felelős szerkesztő — Editor in Chief
REV. DR. ALEXANDER S. HARASZTI
 Tel.: (404) 474-3686 (Office—Iroda)

Szerkesztő Bizottság—Editorial Board
REV. DR. MIHÁLY ALMÁSI
 8758 Olde Eight Road
 Northfield Center, Ohio 44067
 Tel.: (216) 467-6495

REV. ANDRÁS HERJECZKI
 P. O. Box 5356 Lincoln Park, MI 48146
 Tel.: (313) 382-3735

Szerkesztőség—Editorial Office
 8758 Olde Eight Road
 Northfield Center, Ohio 44067
 Telephone: (216) 467-6495

Főmunkatársak—Co-workers
REV. GÉZA HERJECZKI
REV. GYULA KUN
REV. LAJOS OLÁH

Előfizetési díj—Subscription fee
 Egy évre—For One Year
 \$12.00, U.S. Dollars
 \$15.00 Canadian Dollars
 Over Seas Air Mail \$18.00 U.S.

Send subscription: **Mrs. Maggie Marton**

1162 Fort Street
 Lincoln Park, Michigan 48146

Címváltozásukat kérjük jelentsék:
A SZERKESZTŐSÉGNEK

**A kéziratokat a szerkesztőség címére
 kérjük küldeni!**

OFFICERS—TISZTVISELŐK

President—Elnök
REV. A. S. HARASZTI, M.D., Ph.D.
 Henry General Professional Building
 Stockbridge, Georgia 30281
 Telephone: (404) 474-3686 (Office)
 (404) 471-4183 (Residence)

Vice President—Alelnök
MRS. HENRY WERLE
 3 Basswood Road
 Willowdale, Ont., Canada M2N 2N2
 Telephone: (416) 222-3593

General Secretary — Főtitkár
REV. ANDRÁS HERJECZKI
 1370 Michigan Blvd.
 Lincoln Park, Michigan 48146
 Telephone: (313) 382-3735

**Dean of the American Hungarian School of
 Theology — Baptist Seminary —**
REV. MIHÁLY ALMÁSI, Th.D.
 8758 Olde Eight Road
 Northfield Center, Ohio 44067
 Telephone: (216) 467-6495

**Convention Evangelist—
 Konvenció Evangélista**

REV. LAJOS OLÁH
 Kipling, Sask, S0G 2S0, Canada
 Telephone: (306) 736-2236

Treasurer—Pénztáros
MRS. MAGGIE MARTON
 1162 Fort St., Lincoln Park, Michigan 48146
 Telephone: (313) 386-4540

Classic Printing Corporation
 9527 Madison Ave., Cleveland, Ohio 44102

kézzel is, de “a fenyítés nem fogott rajtuk” (2:30). Jeremiás így panaszkodik az Úrnak erről:

“Megverted őket, de nem fájt nekik irtottad őket, de nem akarták megfogadni az intést. Kőkemény maradt az arcuk, nem akartak megtérni.”

(5:3)

Megdöbbenően igazak Pál szavai: “Amit vet az ember, azt fogja aratni is” (Gal 6:7).

“Hitványságok után jártak és maguk is hitványakká váltak.”

(2:5)

“Bizony, egészen hűtlen lett hozzám Izráel és Júda háza — így szól az Úr Megtagadták az Urat, és ezt mondtak: Nincsen Ő”

(5:11k)

Nem a választott nép dicsérete ez, hanem legszomorúbb napjainak a krónikája, s a Biblia a realitások könyve, a valóság könyve. Bemutatja az embert, s a választott népet is úgy, ahogyan van. Igen, “ennek a népnek lázongó és dacos szíve van” (5:23).

De lázongó és dacos szíve van a magyaroknak is, sőt a föld más népeinek is. Éppen ezért a választott nép története számomra nem csak az ő történetük, hanem az emberiség története, magyar népem története, a “lázongó és dacos szív”, a “kőkemény arc” története, tehát a saját, személyes történetem is.

Eljött és eljön az idő, amikor egyre komolyodik a figyelmeztetés:

“Fogadd el a fenyítést Jeruzsálem, különben el kell szakadnom tőled”

(6:8)

Hatalmas erővel süt át a sorokon Isten népe iránti szeretete. Neki fáj a legjobban, hogy olyan állapot alakult ki, amelyben prófétáját nem építéssel, de inkább rombolással, pusztítással kell megbízni (1:10)

“Elpusztítom Sion leányát, a szépet és gyönyörűségét”

(6:2)

Mintha visszájára fordult volna minden Mózes és az Exodus (kivonulás) óta. Jeremiás kihirdeti, hogy maga Isten hozza föl népe ellen az ellenséget (4:6, 5:15). Megdöbbenő látomásában Jeremiás az egész föld pusztulását is meglátja. Isten teremő, szép rendet alkotó munkája a visszájára fordul:

“Látom a földet: kietlen és pusztá, és az eget: nincs világossága! ...

Látom, hogy nincs ember, és az ég minden madara elmenekült”

(4:23kk)

(A kifejezés “tohu vabohu” — kietlen és pusztá — csak itt és a teremtes történetben (Gn 1:2) fordul elő. (V.ö. még Ézs 34:11.)

Miért történik mindez, kérdezzük, bár tudjuk rá a választ is:

“A te utaid és tetteid okozták ezt. A te gonoszságod miatt történik ez. Bizony, keserves, a szívedig ér”

(4:18)

Bizony, keserves, hogy engedetlen-ségünk romlásba viszi az egész világot.

Eljött az ítélet. Jeremiás még megérte próféciai egy részének beteljesedését. Hiába kínálta az utolsó pillanatig az ítélettel együtt a megoldást is:

“Térjete meg, elpártolt fiaim! Meggyógyítlak benneteket, bár elpártoltatok”

(3:22)

“Ha meg akarsz térni Izráel — így szól az Úr —, hozzám térj meg!”

(4:1)

A nép szájába adja az Úr még a szavakat is, melyekkel rendezni lehetne még a bűnt. Így kellene szólni az Úrhoz:

“Itt vagyunk, eljöttünk hozzád, mert te vagy, Uram, a mi Istenünk! Vétkeztünk Istenünk, az Úr ellen”

(3:22—25)

Szeretem az Ószövetséget, mert elem tárja Isten hasonlíthatatlan szeretetét, az emberi lélek mélységeit, a bűn könyörtelenségét. Sőt: az Ószövetség ismerete nélkül nehezen érteném meg az egész világ Üdvözítőjét, Jézus Krisztust, Isten Fiát, aki Isten döntése alapján Máriának volt a gyermeke. S végül: nagy szükségem van az Ige olvasására, mert az én szívem is “lázongó és dacos szív”.

Herjeczki Géza

Rejtvényfejtők jutalma (Prizewinners)

Lapunk májusi számában közölt “Nevek az Ószövetségből” című rejtvény megfejtéséért *könyvjutalmat* nyert: Mrs. Mária Kóbori, *bibliajelzőt* kapott: Mrs. Katalin Boeke és Lőrincz Olga, Mohácsi Mónika és id. Damjanics Pálné. — *Mirjám* —

Akik közülünk eltávoztak

Those Who Have Passed Away

FORRÁS EDÉNÉ

Forrás Edéné

Előző számunkban már közöltük, hogy *Forrás Edéné* testvérünk, életének 60. évében, 1983. április 29-én, türelemmel viselt hosszantartó, súlyos betegség után elhunyt. A gyászistentisztelet május 1-én, a temetés május 2-án volt Clevelandban.

A vasárnapi gyászistentiszteleten a clevelandiak mellett jelen voltak a torontói és a detroiti testvérek, Detroitból *Herjeczki András* lelkipásztor is.

Az igen tágas Funeral Home szűknek bizonyult a mintegy 200 résztvevőnek.

A gyászistentiszteletet *Dr. Almási Mihály*, helyi lelkipásztor tartotta — elhunyt testvérünk végakarata szerint —, de szóltak a koporsó mellett mások is.

Almási testvér a kezdő imádság után különös kéréssel fordult a jelenlevőkhöz: "Kérem azokat a testvéreket, akik valaha énekeltek énekarban, és szerették Mariska nénit, hogy jöjjenek előre!" — mondta. Egymásután indultak az idős és fiatal, magyar és nem magyar gyülekezetbe járó, régi és mai énekesek előre. A lelkipásztor kiosztotta azt az énekgyűjteményt, amit külön erre az alkalomra készített, és megkérte *Krasznai Béla* testvért (Torontó), hogy vezesse az alkalmi kórust. Már az első ének igen nagy hatással volt mindnyájunkra: "Némely szív oly elfáradott, ha a Nap megy lefelé . . ."

Az igeolvasás és imádság után — az újabb fölhívásra — jónéhányan csatlakoztak még a kórushoz. Lehetek úgy ötvenen, amikor énekelni kezdték: "Ha földi szenvedés, munka után . . ."

A gyászistentisztelet alapigéjeként Mt 25:21-et olvasta föl *Almási* testvér: "Jól vagyon jámbor és hű szolgám, kevesen voltak hű, sokra bíznak ezután; menj be a te Uradnak örömébe!" Bevezetőben elmondta, hogy teljesen reménytelen vállalkozás lett

volna pl. levelezéssel, hívogatóssal összegyűjteni mindazokat egy kórusba, akik most együtt énekeltek. Egy embernek meg kellett halni ahhoz, hogy létrejöjjön ez a kórus — Amerikában jelenleg bizonyára a legjobb és legnagyobb magyar baptista énekkar! Miért vagyunk itt most ennyien? Mert elhunyt testvérünk valamennyiünket szeretett. Hányszor elmondta: "Adj egy kis szeretetet, és sokszorozva kapod vissza!" Ha most azt mondanám — folytatta a lelkipásztor —, hogy tartsák föl a kezüket azok, akik soha semmit nem kaptak tőle, talán egyetlen kéz sem emelkedne föl.

Ezek után *Almási* testvér idézett néhány részletet Forrásné testvérünk önéletrajzából. (Ezt akkor írta, amikor jelentkezett az Amerikai Magyar Baptista Theológiai Szemináriumba. Azt kérte, hogy lehessen ott az órákon. Nem akart bizonyítványt, de mindenütt ott szeretett volna lenni, ahol a Bibliáról van szó.)

"1923. november 29-én születtem. Gyermekeveim igen nehezek voltak. Sokan voltunk testvérek, így korán dolgozni kellett menni. 12 éves koromban már dolgoztam. Iskoláimat Székesfehérváron végeztem, 6 elemi és 2 év gazdasági iskolát. Sajnos tovább nem tanulhattam, dolgoznom kellett. 12 éves voltam, amikor elhívott egy barátnőm Székesfehérváron a vasárnapi iskolába. Attól kezdve nagyon nagy örömmel mentem mindig.

Sajnos, a szüleim és testvéreim nem akartak engedni. Majdnem kimagadtak amiatt, hogy járok az imaházba. De minél nagyobb volt a tiltás, annál szívesebben mentem. 13 éves voltam, amikor bemerültem. 16 éves koromban fölkerültem Pest-szenterzsébetre. Itt ismertem meg a férjemet. 1943. május 8-án kötöttünk házasságot . . ."

Nos ennek éppen negyven éve — folytatta a lelkipásztor. Idézem a prédikációt:

"Elhunyt testvérünk várta a vasárnapi úrvacsorát. — Két nappal előbb elköltözött az Úrhoz!

Várta *Marika* lányát Los Angelesből. — *Marika* néhány órával később érkezett!

Várta a 40. házassági évfordulót, melynek megünneplését egy héttel későbbre terveztük. ÉS VÁRTA A HAZAHÍVÓ SZÓT — ÉVEK ÓTA VÁRTA. Ez érkezett meg legelőbb. Emberileg még legalább néhány hónapja volt, s tulajdonképpen váratlanul ment el. Hirtelen, de nem késületlenül. Csak ő tudta, hogy mennyire közel van az elköltözés ideje. Szerdán este telefonált. A feleségem vette föl a kagylót. "Marikám — mondta — csak azért hívlak, mert szeretném utoljára hallani a hangotokat . . ." Csütörtökön este 9-kor beszéltem vele uoljára. Félt. Nem a haláltól (ami eljött), hanem a másnap reggelre kitűzött műtéttől (ami elmaradt). Elmagyaráztam, hogy mi is lesz az a műtét. Teljesen megnyugodott. Megkért, hogy hívjam föl a férjét, mert most már aludni szeretne. Nos, péntek reggel a műtét elmaradt. Mielőtt az orvosok bármit is kezdtek volna, a műtőasztalon megállt a szíve. Hiába próbálták újraéleszteni. Elérkezett az idő. "Jól vagyon jámbor és hű szolgám . . ."

Az előző vasárnap Forráséknál tartottuk a délutáni istentiszteletet. A 23. Zsoltárt olvastam föl . . . *Mariska* néni azért imádkozott, hogy elkerülhesse az alapbetegségből adódóan törvényszerűen elkövetkező nagy gyötrelmeket. Meghallgatta az Ur.

Ki tudná megmondani, hány betegnek vitt — esetenként hónapokig ételt, hányszor látogatott idegeneket és ismerősöket, hányszor vigasztalt telefonon és személyesen. Ő sem tudott tökéletesen angolul — mint a legtöbb magyar itt Amerikában —,

de ha valamit el kellett intézni bárkinek, legjobban tette, ha hozzá fordult segítségért. Valaki azt mondta néhány hete: "a Mariska egyszemélyben egy komplett munkaközvetítő iroda" — hogy ez mit jelent ma Amerikában, azt a jelenlevők pontosan tudják . . .

Legyen Istené a dicsőség munkás életéért, Ő pedig legyen példa előttünk!

Az igehirdetés után Lotz Fülöpné testvér énekelt: "Ott a folyónak túloldalán . . .", majd Herjeczki András detroiti lelkipásztor, az Amerikai Magyar Baptisták Konferenciájának főtitkára mondta el búcsúszavait. Ezután az énekkar a "Boldogság szép hazája te . . ." kezdetű éneket énekelt. Az ének után Werle Henrikné testvérünk, az Amerikai Magyar Baptisták Konferenciájának alelnöke, a torontói testvériség nevében is búcsúzott. Lotz Fülöpné testvér újabb szólóéneke után Almási testvér tolmácsolta azoknak a magyar lelkipásztoroknak a részvétnyilvánítását, akik nem tudtak eljönni (Herjeczki Géza, Kun Gyula, Oláh Lajos, Hunter-Vadász János), majd ismertette Dr. Haraszti Sándor testvér táviratát, aki családja nevében — és mint elnök — az Amerikai Magyar Baptisták Konferenciája nevében, Forrás testvérnek címzett részvétvitatában azt írta az elhunyról, hogy ő egyszemélyben volt szolgálatkész Márta és az Urat hallgató Mária. A távirat teljes szövege:

Please accept our heartfelt sympathy upon the passing away on April 29 of your beloved wife and companion of many years. She shall have a blessed memory in the congregation of the Hungarian Bethany Baptist Church and in the Hungarian Baptist Conference of the American Continent. She had always been dedicated to the Lord's work, ready to help and serve. She was in one person a Martha ready to serve the Lord and a Mary eager to listen to the Lord. She was a living testimony with words and deeds, never tiring and never refusing any opportunity to assist the needy, to console the downhearted and to rejoice with those who love the Lord. Blessed is the memory of the just.

Dr. Alexander S. Haraszti and

Dr. Rosalie B. Haraszti

Az énekkar szolgálata után ("Mint a szép csillagok . . .") Waltz Béláné

testvér mondott verset, majd újból karének következett ("Ama szép hon felé . . ."). Végül közösen mondtuk el a 23. Zsoltárt és az Úr Jézustól tanult imádságot. Az "Áldott legyen a frigy . . ." kezdetű énekkel fejeződött be a gyászsistentisztelet.

A temetést követő vasárnapon az anyáknap iistentisztelet keretében megemlékeztünk Forrás Edéné testvérünkről. Igen sokan tettek bizonyosságot arról, hogy milyen módon segítették őket — férjével együtt —, önzetlenül, viszonzást nem várva. Néhány mondatot hadd idézzek Dr. Kovács Vilmosné testvérünktől: "A bizonyosságtételekben sok jó tulajdonságát hallottuk megemlíteni a mi Mariskánknak, de egyet még el kell mondani, hogy teljes legyen a róla alkotott kép, és így maradjon meg emlékeztünkben: Nagyon szerette az Urat, és nagyon szerette a gyülekezetet. Minden áldozatot meghozott a magyar gyülekezetért. Soha nem volt fáradt, ha a gyülekezetért kellett tenni valamit . . . A Forrás házaspár nem maradt el soha, egyetlen összejövetelről sem. Legyen áldott közöttünk az ő emléke!"

A KÜRT júniusi számában már közöltük, hogy Forrás Edéné testvérünk végakarata az volt, hogy a temetésére szánt csokrok és koszorúk árát adományozzuk a clevelandi gyülekezetnek. Természetesen ennek ellenére igen sok szép virág gyűlt össze, gyülekezetek és egyének hozták vagy küldték el a kegyelet virágait. Ezúton szeretnénk megköszönni azokat az adományokat, melyek Forrás Edéné testvérünk emlékére érkeztek:

Mary and Kenneth Talnake: \$20.00; Mrs. Helen Major: \$20.00; László and Judy Szabó: \$20.00; Mátyás and Katalin Györi: \$30.00; Burzuk János, Krasznai Béla és Viczián János lelkipásztor (Magyarország): Can \$100.00; Theophil and Marta Lant: \$20.00; Emil and Joan Bretz: \$25.00; Kornél Bretz: \$20.00; Anna Kiss: \$10.00; Rose Sebestyén: \$10.00; Olga Jenirmy Adams: \$10.00; John and Nel Debesis and Jonet Debesis: \$20.00; Julia Molnár: \$20.00; Mr. and Mrs. Steve Virág: \$20.00; Friderika and Louis Dresser: \$50.00; Marianne Strabely: \$25.00; Dr. Kovács Vilmos: \$50.00; Mr. and Mrs. I. Pass: Can \$50.00.

Azok a testvérek, akik ezután szeretnék kifejezni részvétüket és Forrás Edéné testvérünk emlékére adakozni kívánnak, adományaikat elküldhetik a következő címre: Hungarian Bethany Baptist Church, 8758 Olde Eight Road, Northfield Center, Ohio 44067.

— Scriptor —

MISSZIÓ FÖLDEKRŐL

From the Mission Field

ANYÁK NAPJA A GYÜLEKEZETBEN

Mother's Day in Toronto

"Eljött ismét szép tavaszban anyák napja" — énekelték a gyermekek néhány héttel ezelőtt. Az idén ezen a napon a gyülekezetünk soraiból 15, vendégeink közül pedig 5 édesanyát köszönthettünk viraggal, s a gyermekek verses, énekes, zenei szolgálataival. 3 nagymama, sőt 2 dédnagymama is volt a köszöntöttek között. Négy édesanyáról hallhattunk ezen a napon. Reggel a Magyar Evangéliumi Rádióban Herjeczki testvér a Sareptai özvegyasszonyt, délelőtt a gyülekezetben Máriát, az Úr Jézus anyját, délután pedig Louist és Eunikét (Timotheus anyját és nagymamáját) állította elénk követendő példaként. Megemlékeztünk azokról az édesanyákról, akik messze vannak gyermekeiktől, akiket csak levélben köszönthettünk, de akik így is imádságaikkal kísérik távolban élő gyermekeik életét.

— Máté —

EZÜSTMENYEGZŐ

Silver Wedding in Toronto

Virágvasárnap délutánján 25 éves házassági évfordulójuk alkalmából köszöntöttük gyülekezetünkben Somogyi Gábor testvért és feleségét, született Csoma Irént. A KÜRT olvasói jól ismerik Somogyi testvérnőt cikkeiről és verseiről. Azt kevesebben tudják, hogy ő a Torontói Gyülekezet jegyzője, s hogy férjével és Gáspár Sándor testvérral együtt évek óta vezet rendszeresen a felnőtt vasárnapi iskolai alkalmakat. Somogyi testvér pedig gyülekezetünk vezetője. Herjeczki Géza lelkipásztor ez alkalomból a 125. Zsoltárral köszöntötte őket s fiukat Lacit, valamint az A Hit Hangjai 391. ének szövegével, melyet a gyülekezet is elénekelt.

*Adjunk hálát az Istennek,
Ki őre volt hű szíveteknek
Oly számos éven keresztül!
Hogyha vész és baj tört rátok,
Ő meghallgatta kiáltástok,
S szent kegyét küldte segélyül.*

*Rá támaszkodhattok,
Szavában bízhattok,
S nem hiába!*

*Mert Tőle jó az üdv s erő,
Mit bízón áhít a hívő.*

Imádság és áldáskérő énekkari szolgálat után Waltz Béla testvér köszöntötte őket, mint aki — a gyülekezet néhány más tagjával együtt — nagyon jól ismerte őket 25 évvel ezelőtt is. Erre az alkalomra a 26 évvel ezelőtt készült képeiből alkalmi tablót állított össze, mely kedves meglepetés volt nemcsak a gyülekezetnek, de Somogyi testvéréknek is. A KÜRT lapjain is hadd köszöntsük őket!

Kísérje életüket továbbra is Isten áldása!

— g —

MISSZIONÁRIUSNAP TORONTOBAN

Missionary Day in Toronto

Április 17-én misszionáriusnapot tartottunk a Torontoi Első Magyar Baptista Gyülekezetben. Az adott erre alkalmat, hogy Cserepka János lelkipásztor testvér és felesége Dr. Ilonka Margit, elfogadva gyülekeztünk meghívását eljöttek, hogy misszionáriusi szolgálatukról beszámoljanak. (Cserepka testvérék 20 évvel ezelőtt indultak el a külmisszióba. A Canadian Baptist Overseas Mission Board bolíviai szolgálattal bízta meg őket. 16 évet töltöttek ebben a távoli országban. Szolgálatukat egészségi okokból néhány hónappal hamarabb be kellett fejezniük. Most egy éve deputációs munkát végeznek Kanada-szerte.)

Misszionáriusnapunk, pontosabban Cserepka testvérék jövetelének híre eljutott sokfelé. Vendégeink között clevelandiak (6-an), buffalóiak (5-en) és hamiltoniak (8-an) is voltak, valamint sokan eljöttek a régi ismerősök, barátok közül. Dél előtt is megtelt az imaházunk, délután pedig a 130 résztvevőnek kissé szűknek bizonyultak a falak, rövideknek a padok. A KÜRT olvasóit bizonyára érdekelné fogja a nap krónikája.

A délelőtti alkalmunk 11 órakor kezdődött. Az ugyancsak vendégként közöttünk tartózkodó clevelandi lelkipásztor Dr. Almási Mihály testvér vezette az imaórát. A misszió-parancsot olvasta föl (Mt 28: 19–20). Szolgálatát után sok-sok egyenkénti imádság hangzott el. Hálát adtunk Cserepka testvérékért,

misszionáriusi szolgálatukért, s hogy elvégezték, amit Bolíviában rájuk bízott az Úr.

Az istentiszteleten Herjeczki Géza helyi lelkipásztor köszöntötte vendégeinket, Cserepka testvért úgy is, mint ennek a gyülekezetnek egykori lelkipásztorát. Az ígét Cserepka testvér ApCs 1:8 és Ézs 8:20–9:7 alapján hirdette.

Misszionárius napon mindennek előtt a misszió Uráról, Jézus Krisztusról akarok beszélni — mondta

A misszionáriusok.

Balról jobbra; Cserepka Jánosné, Dr. Ilonka Margit, Mrs. Dorothy Franklin és Cserepka János testvér. A szószéken Herjeczki Géza. (The Missionaris (left to right): Mrs. M. Cserepka — Dr. M. Ilonka, Mrs. Dorothy Franklin, Rev. János Cserepka on the pulpit: Rev. Géza Herjeczki.)

Cserepka János testvér. A legszebb keret is üres, ha nincs benne Jézus Krisztus. Önmagát csalja meg, aki olcsóbban adja annál, hogy Krisztust teszi élete középpontjába.

A sötétségből jöttünk mindannyian. De nagy világosságot láttunk, sőt erőt is vettünk (dünamisz), fölülről. Nincs missziós munka fölülről jövő erő nélkül. Ahhoz, hogy horizontális irányba adni tudjunk, vertikális irányból kell kapnunk. Ezután a gyülekezetről szólt Cserepka testvér. Amely gyülekezetnek nincs belmissziós élete, nincs külmissziója sem. S ahol nincs külmisszió, ott elsorvad a gyülekezet. Majd a missziós terület bizonyos változását is megemlítette, ezt mondva: ide jött hozzánk India, Kína, Banglades, stb. Ma itt van a misszió mező Torontóban, Hamiltonban, Buffalóban. A misszionárius látja a sötétségben levőket. Szereti őket, s túlárad belőle az, amit Isten bele helyezett — ez a misszió munka. Ezután hallottunk

szolgálatuk terheiről és örömeiről. A rettenetes teherautó-balesetről, amelyből csodálatosan, élve hozta ki őket az Úr, s a yacuibai gyülekezetéről, melyet az ő munkájuk nyomán hívott életre a misszió Ura.

A délelőtti és a délutáni istentisztelet között közös ebédet vettünk részt az imaház alagsorában. Ekkor alkalom nyílt személyes találkozásokra, beszélgetésekre is.

A délutáni istentiszteleten a gyülekezet alkalmi közös énekkel (A Hit Hangjai 370: Testvéreim javáért fáradnom, küzdenem . . .), a gyermekek pedig virággal köszöntötték a misszionáriusokat: Cserepke testvéreket és a velük levő Mrs. Dorothy Franklin, aki szintén bolíviai misszionárius volt, 35 éven át. Majd ének és zenekari szolgálatok mellett Szalai Lajosné, Herjeczki Gézáné, Dr. Almási Mihályné és Forrás Edéné testvérek mondtak verset. Forrás testvérnő talán élete utolsó nyilvános gyülekezeti szolgálatát végezve Tóth Árpád: Isten oltókése című versét mondta el, mindannyiunknak megőrző példát mutatva és üzenetet hagyva. Ezután Dorothy Franklin testvér szolgálata következett, aki többek között a fiatalokat arra buzdította, hogy ők is döntsenek az Úr Jézus mellett, és induljanak el a misszió munkába! Őt Cserepka Jánosné testvér követte a szolgálatban, aki János 20:16 alapján személyes biztonyságtételben beszélt megtéréséről és a misszionáriusi munkába való elhívásáról. Az igehirdetést délután is Cserepka testvér tartotta, Csel 2:36 alapján. Szolgálatából most csak ezt az egy mondatot említem meg: Gyümölcsöt teremni azt jelenti: valakit megnyerni Jézus Krisztusnak. Ez a misszió!

Ezekután került sor a diaképek vetítésére, s az ahhoz kapcsolódó beszámolókra. A vetítés után Cserepka testvér kérdésekre válaszolt. (Cserepka Róbert testvér az egész nap szolgálatait fölvette hangszalagra. Azt gondolom, szívesen készít másolatot az érdeklődők számára.)

Az istentisztelet után a nőtestvérek frissítővel várták az alkalmi gyülekezetet az alagsorban. Mindannyiunk számára maradandó élményt jelentett a beszámoló, de az egész misszionáriusnap is.

Urunk áldása kísérje Cserepka testvérek életét a továbbiakban is!

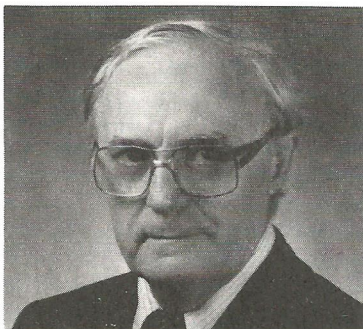
H. G.

.... MISSZIÓÚTON TIZENKÉT ORSZÁGBAN

Missionary travels in 12 countries

Amsterdam '83 előkészítése a kelet-európai szocialista országok egyházaiban (1983. márc. 12—ápr. 26.) I. rész.
Preparing Amsterdam '83 in the Churches of Eastern European Socialist Countries (March 12—Apr. 26. 1983.)
First publication of a Series.

Az Utazó Evangyelisták Nemzetközi Konferenciájára nemcsak a fejlődő országokból, hanem a szocialista országokból is hívunk képviselőket. A szocialista országokban utazó evangyelisták nincsenek. Meghívjuk tehát a regisztrált egyházak olyan munkásait, akik egyrészt missziói szellemükkel példaadók, másrészt az egyház vezetőségének a bizalmát bírják. A Billy Graham Evangéliumi Társaság (BGET) megbízásából nekem jutott a feladat, hogy egyrészt mindezekbe az ország-

Dr. Haraszi Sándor

gokba (hét szocialista ország és Jugoszlávia) elmenjek és ott az egyházi és világi hatóságokkal a meghívásoknak a részleteit megbeszéljem, másrészt pedig a tényleges meghívó leveleket megírom és a jelentkezési formákat kitöltésre átadom. Az is feladatomból volt, hogy amennyire csak lehetett, a kiküldendő jelöltekkel személyesen megismerkedjem, és így a magam véleménye is számításba jöjjön a jelöltek személyének a kiválasztásánál. Teljes nyíltsággal kimondom, hogy az Amsterdam '83 Előkészítő Bizottságának az volt a véleménye, hogy ne hívjunk meg olyan személyeket, akik az egyházon belül ellenzékiességben vannak, és akiknek a neve elsősorban külföldi kapcsolataik révén került a bizottság tudomására. Minden országban szép számmal akadtak ilyen jelöltek, akik egyrészt önmagukat jelölték, másrészt külföldi sponzorai jelölték őket, és nagy buzgalommal nem csekély nyomással igyekeztek azon, hogy az Amsterdam '83 Előkészítő Bizottsága számukra meghívókat küldjön, és a BGET fizesse a meghívással kapcsolatos költségeket (utiköltség, hotel költség). A mi álláspontunk változatlanul az volt és az maradt, hogy meghívni csak olyan személyeket vagyunk készek, akiket a saját egyházaik javaslatba hoztak, mivel mi itt külföldön nem vagyunk abban a helyzetben, hogy eldöntsük, ki érdemli meg legjobban a meghívásokat egy számunkra idegen országban. Igen fontosnak tartom ezeknek az alapelveknek a hangsúlyozását, mivel a költségeket minden esetben a BGET fedezi. Márpedig Billy Graham nyílt sisakkal ment a szocialista országokba, tehát mind az egyházak meghívásával, mind pedig a hatóságok jóváhagyásával, és nem tartotta célszerűnek azt, hogy az általa szponzorolt Nemzetközi Evangylista Konferencia ezekről az elvektől eltérjen. Mint kiderült, igen fontos volt ezeknek a szempontoknak a tisztázása, és a szocialista országok egyházi vezetőivel és állami képviselőivel való megbeszélése. Ezek nélkül a megbeszélések nélkül nem volt tervezve egyetlen egyházi személynek a kiküldése Amszterdamba ezekből az országokból. Én már a múlt év augusztusában és szeptemberében levelet írtam minden

szocialista ország baptista vezetőinek, és kértem tőlük javaslatot a meghívandók személyére nézve. Mostani látogatásomig egyetlen javaslat sem érkezett, mivel a meghívás gyakorlati és elvi szempontjai a levelekben nem voltak világosan kifejtve.

Utam első állomása London volt (március 13—15). Itt Rev. John Pollock volt a vendégem. Két napot töltötünk azzal, hogy a Billy Graham hivatalos életrajzához mintegy 12 órányi diktálást adtam az elmúlt négy év eseményeiről. Elsősorban Billy Graham moszkvai látogatásának az előzményeiről és a látogatás részleteiről, valamint annak egyházi és sajtó kihatásairól (1982. május 7—13). Ezenfelül részletes tájékoztatást adtam a Billy Graham Német Demokratikus Köztársaságban végzett látogatásáról (1982. okt. 14—25), és a Csehszlovák Szocialista Köztársaságban végzett látogatásáról (1982. október 29—november 4.) Adtam némi tájékoztatást mostani utam célkitűzéseiről is. Ezek a diktálások és hasonló adatközlések a Billy Graham Archivum tulajdonába mennek és későbbi történeti kutatások és adatfeldolgozások alapját képezik.

Londonból Amszterdamba mentem (március 15—16) és megbeszélést folytattam Rev. Werner Burklin ügyvezető igazgatóval és munkatársaival.

Ezután Genfbe utaztam (március 16—17) az Egyházak Világtanácsához. Itt megbeszélést folytattam Dr. Todor Sabev társ-főtítkárral, akit meghívtam az Amszterdami Konferenciára. Ugyancsak beszélgettem Dr. G. Williams-szel, a Conference of European Churches főtítkárával. Meghívót adtam át Rev. Vitaly Borovoy-nak, a Moszkvai Ortodox Patriarchatus Liaison Hivatala vezetőjének.

Ezután Rómába mentem (március 17—19), ahol a Vatikán Külügyi Hivatalával (Secretariat of State), és a Keresztény Egység Hivatalával (Secretariat for Promoting Christian Unity) folytattam megbeszéléseket. A megbeszélések eredményeképpen mind az Egyházak Világtanácsa, mind pedig a Vatikán képviselve lesz az Amszterdami Evangylista Konferencián.

Rómából Budapestre mentem (március 19—23). Látogatásomnak egyik fő tárgya volt a baptista énekhar meg hívásának és az ezzel kapcsolatos gyakorlati problémáknak a megbeszélése. Miklós Imre államtitkár, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke és Dr. Pozsonyi László főosztályvezető fogadtak, és minden szükséges támogatást följánlottak ehhez a nagyjelentőségű látogatáshoz. A részleteket Viczián János főtítkárral és Szakács Józseffel, a Szabadegyházak Tanácsa elnökével beszéltem meg, valamint Laczkovszki Jánossal, a Baptista Egyház elnökével.

Szakmai megbeszélést folytattam Beharka Pállal, az énekhar vezetőjével, Horváth Lászlóval, az énekhar titkárával, azonkívül Dr. Nagy József teológiai dékánnal, Dr. Mészáros Kálmán és Révész László baptista alelnökökkel. Dr. Nagy József, Dr. Mészáros Kálmán, vala-

mint Győri Kornél, a Békehírnök szerkesztője el fogják kísérni az énekkart Amszterdamba. Oláh Gábor, mint helyettes karvezető és ifj. Révész László, mint orgonista jönnek az énekkarral. Az összlétszám 62 személy lesz a tervek szerint. Az énekkar és a kísérők repülőgépen utaznak, július 16-án érkeznek Amszterdamba és július 20-án indulnak vissza Budapestre. Az énekkart elkísérik még Dobner Béla József utcai lelkipásztor, Hetényi Attila teológiai tanár és dr. Surányi József SZET jogtanácsos. A SZET képviselőjében Laczkovszki János egyházelnök és Viczián János főtitkár jönnek Amszterdamba. Szakács József SZET elnök betegsége miatt nem tud eljönni. A református egyház részéről ifj. dr. Bartha Tibor teológiai professzor jön Amszterdamba. Beszélgettem dr. Lékai László bíborossal, Magyarország prímásával, a katolikus egyház amszterdami képviselőtől. Jó reményeink vannak, hogy a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia fog képviselőt küldeni. Ugyancsak beszéltem dr. Káldi Zoltán püspök-elnökkel, aki megígérte, hogy a Magyar Evangélikus Egyház képviseltetni fogja magát Amszterdamban.

Berlin (NDK) márc. 23–24 volt utam következő állomása. Megbeszélést folytattam Klaus Gysi államtitkárral, az Állami Egyházügyi Hivatal elnökével és Peter Heinrich főosztályvezetővel. Átadtam azokat a fényképalbumokat, amelyeket Billy Graham NDK-beli látogatásáról készítettünk. Peter Heinrich főosztályvezető volt szíves elvállalni, hogy az albumokat eljuttatja mindazoknak az állami dignitáriusoknak, akikkel látogatása során Billy Graham kapcsolatba került. Ugyancsak beszélgettem Manfred Sult-tal és munkatársaival, az NDK-beli baptista egyház képviselőjében, valamint dr. Christoph Demke püspökkel, az NDK-beli Lutheránus és Egyesült Egyházak képviselőjében. Átadtam nekik a konferenciára szóló meghívókat és a fényképalbumokat. Dr. Meißner bíboros, az NDK római katolikus püspöki karának elnöke külföldön volt, ezért a hozzá címzett meghívót a Berlini Vikariatuson Monsignor Paul Dissemondnak, a Püspöki Konferencia titkárának adtam át.

Utam következő állomása Prága volt (márc. 24–25). Sok egyházi és világi dignitáriussal találkozott Billy Graham a múlt év októberi és novemberi látogatása alkalmával Csehszlovákiában. Most átadtam azokat a fényképalbumokat, amelyeket erről a látogatásról készítettünk. Lapunk olvasóinak nem sok fogalma lehet arról, milyen sok előkészületet és milyen sok csomagot jelent egy ilyen út. Egy ilyen nagyalakú fényképekből összeállított album kb. 1 kg súlyú. Az NDK-ban 60 albumot adtam át, a Csehszlovák Köztársaságban 35-öt. Még így sem jutott mindenkinek, akinek illett volna legalább egy ilyen emléket adni, annak a sok munkának az elismeréseként, amit Billy Graham látogatásának az előkészítésekor és a látogatás folyamán kifejtett. Csak a fényképek és a Billy Graham moszkvai útjával kapcsolatos újságcikkek 3 nagy bőröndöt töltöttek meg. Ezenkívül kellett elhelyezni a személyes szükségleteimre szolgáló ruhaneműt, gyógyszereket, jegyzeteket. Egy külön pilótatáskát töltöttek meg az amszterdami konferenciával kapcsolatos dossziék. Ezek állandóan kéznél voltak, hogy a repülőgépeken tanulmányozhassam őket. A kézitáska maga 25 kg-ot nyomott. Ugyancsak kézben vittem 4 nagyalakú video-tape kazettát. Ezek gondosan be

voltak csomagolva egy többretegű szövet zsákba. Ezek voltak a legfontosabb csomagjaim.

Minden repülő beszálláskor külön kellett engedélyt kérnem a biztonsági ellenőrzésnél (security check), hogy az ellenőrök röntgen és magnetikus eszközök nélkül vizsgálják meg a videotape-ket. Nagy okom volt erre. A "Billy Graham in Eastern Europe" című filmeknek az elkészítése és Amerikában valamint Kanadában való bemutatása több millió dollárjába került a BGET-nak. Most egy példányt átadtam ezekből a filmekből az Állami Egyházügyi Hivatal vezetőjének az NDK-ban, egy másik példányt pedig Csehszlovákiában. Mindkét országban nagy elismeréssel fogadták ezeket a filmeket. Az igazi probléma azonban a "Billy Graham in Moscow" című filmnek két példánya volt. Ez volt a két eredeti munkapéldányunk. A kísérleti példányokat úgy készítettük el, hogy két különböző típusú vetítő gépre legyenek alkalmasak, mivel nem tudtuk, hogy Moszkvában melyik áll rendelkezésre. Ezekből a filmekből nem volt egyéb másolatunk. Ha tehát a magnetikus ellenőrzés során tönkremegy a hangfelvétel, vagy sérül a képfelvétel, akkor előről kezdhettük az egész földolgozást. Nemcsak a többszáz ezer dolláros eddigi befektetés ment volna kárba, hanem mindaz a munka és tervezés, ami ebben a filmben volt.

Nem akarok elébe vágni az eseményeknek, de megemlítem, hogy az ortodox egyház képviselői és a baptista egyház képviselői nagy örömmel fogadták a Billy Graham moszkvai látogatásáról szóló filmek bemutatását (29 perc), és azt kérték, hogy ezt a filmet mutassuk be Amerikában is — és majd a végleges példányból adjunk másolatokat az Orosz Ortodox Egyháznak és a szovjetunióbeli Baptista Egyháznak, egyházi bemutatásra a Szovjetunióban. A kérdésnek eleget fogunk tenni.

Mialatt lapunk olvasói erről értesülnek, hadd mondok el azt is, hogy nagyon sok munka van egy-egy ilyen filmnek az elkészítésében. Pontosabban úgy mondhatnám, hogy nekem magamnak nagyon sok munkám van egy ilyen filmben. A számát sem tudnám megmondani, hányszor utaztam Cincinattiba (magyar film), Los Angelesbe és Montreat, NC-ba (lengyel film), aztán Houston, Texasba (NDK, csehszlovák és moszkvai film). Először is elkészítjük a filmnek a tervezetét, eldöntjük, hogy milyen eseményeket mutatunk be. Itt említem meg, hogy a Billy Graham debreceni díszdoktorrá avatásáról a Magyar Református Egyház készített egy 29 perces filmet, amit 1982. július 7-én a Magyar Televízió teljes egészében bemutatott. Ennek a filmnek az előkészítésében is résztvettem, többször utaztam Magyarországra ebben az ügyben. Itt külön megemlítem azt a kiváló együttműködést, amelyet a Magyar Református Egyház képviselőjében dr. Aranyos Zoltán konventi főtanácsos és a Magyar Televízió munkatársai nyújtottak. Külön szeretném elismerésünket kifejezni azért a segítségért, amelyet Miklós Imre államtitkár adott avégből, hogy a film bemutatásra kerüljön Magyarországon.

Visszatérve most a moszkvai filmre, itt aztán tényleg minden bölcsességünkre és tapasztalásunkra szükség volt, hogy egy jó filmet készítsünk. Mindenekelőtt egy olyan narrátort kellett találnunk, aki jó és természetes orosz nyelvet beszél, tehát accent nélkül. Ne feledjük el ugyanis, hogy ha a Billy Graham Moszkvában című filmet be akarjuk mutatni a Szovjetunióban, akkor az ő

prédikációit kivéve, a narrációnak oroszul kell lennie. Nincs probléma a fordítással. Ezt *Mihail Jakovlevich Zhidkov* végezte, annál nagyobb probléma az összekötő szövegek orosz nyelvű prezentálása. Erre *Rev. John Sergey*, csikágói lelkészt kértük föl, akiről úgy tudtuk, hogy kiválóan beszél oroszul. Ő is így tudta. Mikor aztán a filmet március 30-án bemutattam, akkor nagyon finoman megjegyezte az ortodox egyház egyik magasrangú képviselője, hogy minden jó, csak hát az orosz nyelvű narrátor akcentussal beszél oroszul. Most aztán az a gondunk, hogy találjunk egy olyan narrátort, akinek ilyen problémája nincs. Ajánlották *Timofejev* püspököt, a New York-i Orosz Orthodox Egyház vezetőjét. Nem sok időnk van a gondolkodásra, és a cselekvésre, mert szándékunkban van a filmet bemutatni Amszterdamban is (július 12–21) és Vancouverben is (július 24–augusztus 10) az Egyházak Világtanácsának VI. Kongresszusán.

Voltak egyéb javaslatai is az ortodox egyház és a baptista egyház képviselőinek Moszkvában a film bemutatása alkalmával. Ezeket is figyelembe akarjuk venni. Ilyenek pl.: bemutatni Billy Graham találkozását a baptista vezetőséggel a Sovjetskaja Hotelban Moszkvában, aztán bemutatni egy házi istentiszteletet *Philaret Metropolita* rezidenciáján, ezen fölül bemutatni az Orthodox Theologiai Akadémiát Zagorskban, a Szentháromság Szent Szergej Lavraban (monostor), mivel ezt is meglátogatta Billy Graham. Azt is javasolták, hogy mutassuk be, amikor a hallgatóság kézfölemelve elfogadja Jézus Krisztust, és mutassunk több képet arról, hogy mennyi fiatal hallgatta az igehirdetést az ortodox katedrálisban. Mindezek hasznos javaslatok, melyeket figyelembe veszünk a további földolgozásnál.

Azért mondtam csak el bővebben ezeket a problémákat, hogy olvasóink lássák, mennyi körületekintésre és mennyi munkára van szükség egy-egy ilyen filmnek az elkészítésénél. Sokat kell még utaznom, és dolgoznom, mire a Billy Graham Moszkvában című film bemutatásra elkészül.

Prágai tartózkodásom során megbeszéléseket folytattam a baptista vezetőkkel (*dr. Pavel Titera*, *Rev. Stanislav Svec*). Találkoztam *Dr. Lubomir Mirejovskyy*-val, a Keresztyén Békekonferencia főtítkárával. A Baptista Unión kívül meghívást adtam át *Dr. Miroslav Novák* pátriárkának, a Csehszlovák Huszita Egyház vezetőjének és a Cseh Ökumenikus Tanács elnökének. Személyesen fogadott *Frantisek Tomasek* kardinális, Csehszlovákia primása, akinek meghívót adtam át a Csehszlovák Római Katolikus Egyház részére. Ugyancsak személyesen fogadott *Mr. Vladimir Yanku*, az Állami Egyházi Hivatal elnöke. Szokásomhoz híven meglátogattam Amerika csehszlovák nagykövetét, *Mr. F. M. Matlock, Jr.*-t, egy career diplomatát, akinek átadtam Billy Graham személyes üdvözlését és a látogatásról készült fényképalbumot. Ugyancsak átadtam újságcikkeket Billy Graham tevékenységéről. Itt említem meg, hogy útjaim során mindig tiszteletemet teszem az amerikai nagyköveteknél, különböző országokban. Ez alapvető udvariassági gesztus olyan amerikai állampolgár részéről, aki fontos ügyben külföldön tartózkodik. Matlock nagykövet nagyon előzékenyen bánt Billy Grahammal az ő csehszlovákiai látogatása során, amikor fogadást adott a tiszteletére. Erre a fogadásra Tomasek kardiná-

list is meghívta. Billy Graham melegen elbeszélgetett Csehszlovákia primásával. Mostani látogatásom során átadtam a kardinálisnak és a nagykövetnek Billy Graham üdvözlését és tolmácsoltam Billy Graham jókívánságait *Mr. Vladimir Yankunak*, abból az alkalomból, hogy ez év elején ő vette át az Állami Egyházi Hivatal vezetését *Karel Hruza* után, aki mintegy 30 éven át volt a hivatal élén.

Ezután Varsóba utaztam (márc. 25–28). Varsói tartózkodásom során beszélgettem a már két éve nem látott baptista vezetőkkel (*Rev. Piotr Dailudzionek* elnök, *Rev. Mihaıl Stankiewicz* főtítkár). Meghívót adtam át a Lengyelországi Baptista Unió számára. Együtt meglátogattuk *dr. Victor Benedyktowiczot*, a Lengyel Ökumenikus Tanács elnökét. Meghívót adtam neki is az ökumenikus tagegyházak részére. Vasárnap, március 27-én a lengyel baptista imaházban igét hirdettem. A gyülekezet lelkipásztora, *Rev. Adam Piasecki* régi barátként üdvözölt és a Lengyel Baptista Theologiai Szeminárium igazgatója *Rev. Kostek Wjazowski* tolmácsolt. Hétfőn *dr. Tadeusz Dusik* az Állami Egyházi Hivatal nem katolikus osztályának a vezetője fogadott. Ő annakidején tevékenyen közreműködött Billy Graham lengyelországi útjának a megvalósításában. Miután megértette az amszterdami konferencia célját, ismét készségesen támogatta az egyházi képviselők meghívását. Hétfőn déltájban *dr. Josef Glepm* kardinális, Lengyelország pímása képviselőjében *Monsignor Dr. Stanislaw Kotowski* fogadott a primási hivatalban. Sajnálkozását fejezte ki, hogy Glemp kardinális nem tudott fogadni, mivel csak hétfőn reggel értesült az érkezésemről, és nem volt módja a programját alakítani. Nekem viszont már hétfőn kora délután tovább kellett indulnom Moszkvába. Glemp kardinálisnak címzett leveletem átadtam a Monsignornak Billy Graham meleg üdvözlétével együtt, és annak a reményünknek adtam kifejezést, hogy a Lengyel Római Katolikus Egyház képviselőt fog küldeni Amszterdamba.

Szovjetunió (márc. 28–ápr. 13). Ez alkalommal nemcsak Moszkvába látogattam el (márc. 28–31), hanem a Szovjetunió több nagy városába: Novosibirsk (ápr. 1–3), Alma Ata (ápr. 3–5), Volgograd (ápr. 5–7), Tbiliszi (ápr. 7–9), Riga (ápr. 9–11), Tallin (ápr. 11–12), Moszkva (ápr. 12–13). A repülőjáratok a szovjet nagy városok között olyanok, hogy bárcsak szovjetunióbeli utam kezdetén és végén terveztem moszkvai tartózkodást, mégis még külön három alkalommal töltöttem majdnem egy-egy napot Moszkvában, mint közlekedési csomópontban (Alma Ata, Moszkva, Volgograd, Moszkva, Tbiliszi, Moszkva, Riga). A tárgyalagosságnak tartozom azzal, hogy elmondjam, a szovjet belföldi repülő közlekedés igen kiterjedt. Az Aeroflot Társaságnak különböző nagyságrendű gépei vannak és ezek jó összeköttetést tartanak fenn az ország közeli és távoli városaival. A személyszállítás nemcsak amerikai mértékkel, hanem szovjet mértékkel is olcsó. Eltettem pl. az Alma Ata–Moszkva járatra váltott jegyemnek a nyugtáját (ápr. 5), 62,5 rubelt fizettem ezért a jegyért. Ez amerikai dollárra átszámítva 90 dollár, egy 4.000 km-es útért. Ilyen árak mellett nem csodálkoztam aztán, hogy a gép zsúfolásig tele volt batyuzó utasokkal, akik zöldsfélét vittek Moszkvába.

Régóta készültem arra, hogy Moszkva, Kiev és Le-

ningrád után egyéb nagy városokat is meglátogatok a Szovjetunióban. Nem kis gond volt a repülőjegyek és a szállodák Amerikában való megváltása. A repülőjegyeknek és a szállodai helyfoglalásoknak telexen való intézésére nem minden szálloda van berendezve még Moszkvában sem. Egy központi hivatalnak adják le telefonon a telex-üzeneteket, és majd aztán így továbbítodnak ezek az üzenetek külföldre. A vidéki nagy városokban kb. ugyanilyen a helyzet. Amerikából már rég elutaztam, és még mindig nem volt konfirmálásom (viszsaigazolás) több repülőjáratra és hotelre a Szovjetunióban. A végén azonban minden jól sikerült. Kiderült, hogy az amerikai szisztéma sem tökéletes, mert pl. az utazási irodám elfelejtett jegyet rendelni Alma Atából Bakun át Volgográdba, ezért aztán Alma Atából Moszkván át jutottam Volgográdba. Ezt a jegyet azonban helyileg kellett intéznie *Rev. Ilia Orlovnak*, aki minden utamra hűségesen elkísért, tolmácsolt, hivatalokba bevezetett, előre megszervezte a szovjetunióbeli találkozásaimat egyházi és állami vezető emberekkel, tárgyalt a hotel recepciókkal, segített a repülőtereken a nagyszámú és túlsúlyos csomagjaimnak a feladásánál, ő tolmácsolta az igehirdetéseimet is (Moszkva, Novosibirsk, Alma Ata, Volgográd, Tbilisi, Riga), és segített Novosibirskben a szabad piaci farmers marketon egy kürgiz atyafitól törött erőspaprikát venni, Alma Atában pedig egy jakut őstermelőtől diót és mézet venni. Fáradhatatlan volt Orlov testvér a különböző felekezetű lelkészek összehívásában *Novosibirskben* (baptista, mennonita, lutheránus, katolikus, ortodox, pünkösdi), akikkel aztán meglehetősen lelki beszélgetést folytattam.

Alig érkeztem meg a novosibirski repülőtérré, máris nagy örömmel mondta nekem a baptista gyülekezet lelképásztora, aki a novosibirski körzet superintendente, *Rev. Yakov Fast*, hogy éppen az előző nap látta Billy Graham-et a novosibirski televízió. Abból a prédikációból közvetítettek részleteket, amelyet az evangyélita a moszkvai orosz ortodox katedrálisban mondott. Ez a kis epizód eszembe juttatta azt, amit az NDK-ban láttam. Ott ugyanis Billy Graham-nek *Dr. Sindermannal*, a parlament elnökével való beszélgetését közvetítette a televízió. A TV-nézők láthatták és hallhatták, hogy Billy Graham hogyan tett bizonyosságot az elnöknek Jézus Krisztusról. Többek között azt is elmondta, hogy a népek közötti béke is csak Krisztusban valósulhat meg. Ugyancsak visszaemlékeztem arra, hogy Csehszlovákiában *Dr. Lucan* miniszterelnökhelyetessel folytatott beszélgetését közvetítette a televízió. Ebben az adásban azt mondta el Billy Graham, hogy hogyan fogadta el Jézus Krisztust személyes megváltójának. Csehszlovákiai testvéreink szerint több mint egy évtizede nem volt arra példa, hogy ilyen vallásos műsort sugározzon a Csehszlovák Televízió.

Gedeon érsek ebéden látott vendégül Novosibirskben. Ott volt az Állami Egyházügyi Hivatal helyi vezetője és a novosibirski érsek mintegy 12 tagból álló lelkési segédcsapatja. Meg voltak hívva az összes felekezetek helyi lelkészei, köztük *Rev. Yakov Fast* baptista lelképásztor és novosibirski superintendens. Nagyon meglehetősen volt a díszvendég során, amikor az érsek és munkatársai kérdéseket tettek föl Billy Graham személyéről és evangélizáló módszereiről. Minden jelenlevőnek adtam egy-két Billy Graham képet. Az érseknek azt a

képet adtam, ahol Billy Graham *Melkhiszedek* ortodox érsekkel, a moszkvai pátriárka nyugat-európai exarkhájával találkozott Berlinben. A római katolikus lelkésznek azt a képet, ahol Billy Graham *Tomasek* bíborossal találkozott, a baptista lelkésznek azt, amikor Billy Graham a moszkvai baptista imaházban prédikál. Átadtam újságkivágásokat arról az alkalomról, amikor Reagan elnök átnyújtja Billy Graham-nek az Elnöki Szabadság Érmét (1983. február 23.). Adtam újságkivágásokat Billy Graham moszkvai látogatásának, NDK-beli és csehszlovákiai látogatásának az amerikai visszhangjáról. Itt említem meg, hogy utam során mindenütt nagy érdeklődéssel várták és fogadták az ilyen jellegű dokumentációkat Billy Graham-ről.

Jól föl kellett készítenem magamat indulás előtt, hogy elég szétosztható dokumentációs anyagom legyen egyházi és állami vezetőkkel való beszélgetéseim során. De az igazi probléma ott adódott, hogy minden gyülekezetben, ahol prédikáltam, a gyülekezeti tagok is legalább egy fényképet és legalább egy újságcikket akartak Billy Graham-ről. Nagy körültekintéssel kellett beosztanom a magammal hozott anyagot, hogy maradjon elég minden városra és minden országra. Nagy haszonra voltak a Billy Graham in Hungary című kétnyelvű színes képes füzetek. Ezekből sem tudtam eleget magammal vinni, de azért adtam minden fontosabb személynak. Az ebéd végén *Gedeon*, Novosibirsk és Barnaul érseke azt mondta, hogy ha Billy Graham visszatér a Szovjetunióba, akkor okvetlenül meg kell látogatnia Novosibirsket is. Igaz ugyan, hogy Novosibirsk csak egy azok között a szovjet városok között, melyeknek lakossága egy millió vagy annál több, de Novosibirsk Szibéria legfontosabb városa, mondta az érsek úr. Emberek fognak ide jönni Szibéria legutóbbi részeiből is, ha Billy Graham itt prédikál. A meghíváshoz az Állami Egyházügyi Hivatal vezetője is csatlakozott. Ugyancsak csatlakoztak a helyi egyházak jelenlevő vezetői is. Nagy áttörés volt ez, mert tény az, hogy a moszkvai pátriárka meghívása és a központi kormány jóváhagyása kell ahhoz, hogy Billy Graham a Szovjetunióba visszatérhessen, azonban a helyi egyházi vezetők és állami szervek aktív közreműködése nélkül egy ilyen látogatás nem sokat érne el. Természetesen nem elég csupán az ortodox egyházi meghívás, hanem szükség van a baptista, a katolikus, a mennonita, a pünkösdi, az evangéliumi keresztyén, a református és a lutheránus meghívásra is. Billy Graham minden országban az összes egyházak együttműködésével tesz látogatást. Ez alól a Szovjetunió sem kivétel.

Novosibirskben meglátogattam a Krisztus mennybe-meneteléről elnevezett ortodox katedrális, és részt vettem a divine liturgyn (mise). A templomban és a tágas templom-udvaron sokezer ember gyűlik össze karácsonykor, húsvétkor és egyéb nagy ünnepeken. Az egyik nagy helyiségben sok szülő és különböző korú gyermekek gyűltek össze vasárnap reggel. Két lelkész végezte a hitben való előkészítést és megerősítést, egy másik lelkész a szent kenetet helyezte a keresztelendő gyermeknek a két szemére, két fülére, szájára, szívére, kezére és lábára, és utána egy negyedik lelkész a nagy, fémből készült keresztelő medence fölött háromszor meghintette a derékig levetkőzött gyermek fejét a keresztelésre megszentelt vízzel. Megható volt látni a keresztelendő nagy számát. A

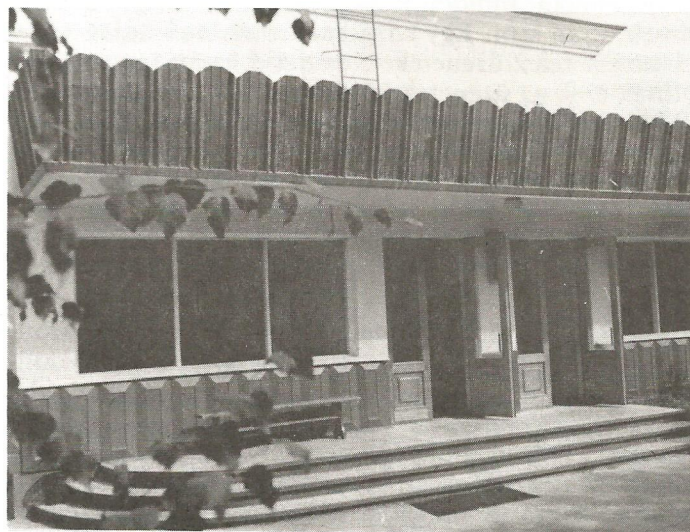
hatalmas helyiség zsúfolásig tele volt anyákkal, apákkal, csecsemőkkel, kisgyermekkel és nagy gyerekekkel. Volt ott mindenféle korosztály, föl, egészen húsz éves korig. A csecsemők és egy-két éves gyerekek sívalkodtak, tiltakoztak, bár egyesek békésen viselték a szertartást. A nagyobb gyermekek nagy komolyan és buzgósággal vettek részt a szertartásban. A lelkészek intést adtak a gyermekeknek és a szülőknek is arról, hogy a keresztesítés és a szent kenet csak akkor lesz értékes, ha a megkeresztelt egyén új életben is fog járni.

Szombaton este a város szélén fekvő baptista imaházban prédikáltam. A gyülekezet zsúfolásig telve volt, valami 500-an voltak jelen. Az énekkar nagyon szépen énekelt. Az igehirdetés után a mintegy 30 tagú gyülekezeti vezetőséggel jöttem össze, és Billy Graham-et érintő kérdésekre válaszoltam. Az imaház valamikor a város közepén volt, de a városrendezés során kiköltöztették a város szélére. Ez nagy előnyére szolgált a gyülekezetnek, mert most egy szép nagy területük van egy kisebb folyónak a partjához közel. A gyülekezet udvarán vagy 7.000 ember fér el, és a közeli folyóban tartják a bemejtését.

Alma Ata, Kazakhstan, Soviet Union, Második Baptista Imaház. A gyülekezetnek 1.200 tagja és 50 tagú énekkara van. Az imaházat mintegy 3 évvel ezelőtt építették 162,000 Rubel költséggel. Ehhez még az állam adott 155,000 Rubelt. Az imaházban 800–1000 ember kényelmesen elfér, az udvaron kb. 2000 ember. Itt hirdettem igét 1983. április 3-án vasárnap este 550 embernek. Azután április 4-én este a németajkú gyülekezet 200 tagjának. — Alma Ata, Kazakhstan, Soviet Union. — Second Baptist Church, 1.200 church members, 50 member choir. Dr. A. S. Haraszi preached here on April 3 and 4, 1983. The Church has a Russian speaking and a German speaking congregation (200 members, 30 members choir). A németajkú gyülekezetnek van egy fiatalokból álló 30 tagú énekkara. Gyönyörűen énekelnek. Németül üdvözöltem az egybegyűlteket, és németül olvastam igét. Az orosz anyanyelvű énekkar is fiatalokból áll. Nagyon szépen énekelnek. Őket oroszul üdvözöltem, és oroszul olvastam az igét. Néhány kisgyerek arra kért, hogy máskor is jöjjenek el, mert sokat lehetett nevetni, ahogy oroszul igét olvastam, és üdvözlést mondtam. Megígértem nekik, hogy legközelebb Billy Graham-mel jövök, ha meghívják. Erre az egész gyülekezet nagy lelkesedéssel őt is meghívta.

ket. Egy nagy szabad terület van a gyülekezet közvetlen szomszédságában, itt tudják az autókat parkolni azok, akik messze vidékről jönnek. A gyülekezet udvara be van kerítve, és van egy mellék templom az udvaron. Itt az if-

Alma Ata, Kazakhstan, Soviet Union, Second Baptist Church. — A képen a Második Baptista Gyülekezet főbejárata látható. (Kazakhstan Észak-Dél-i irányban 3000 km, Nyugat-Kelet-i irányban 2000 km kiterjedésű, lakossága 15 millió. Ebben az imaházban 1983. április 3-án, vasárnap délután prédikáltam. A gyülekezetnek 1200 tagja van, 600-an voltak jelen, nagyon sok fiatal. Az énekkar 50 tagú. Az éneklésük kiváló. Kazakhstan Szocialista Köztársaságban 15.000 baptista van, 155 gyülekezet. Alma Atában a lutheránusok 2000-en vannak, két gyülekezetben, a mennonitáknak pedig 200 tagjuk van a fővárosban egy gyülekezetben, a hetednapos adventistáknak egy gyülekezetük, a pünkösdieknek egy regisztrált csoportjuk (a prédikátorukkal megismerkedtem). A mozlímeknek van egy szép mecsetjük. Ezt meglátogattam. 10-12 ezer ember jön a mecsetbe imádkozni és igét hallgatni. Ennek a mecsetnek a fő lelkésze Iriney érsek, akiről a cikkben részletesebben is szó esik.

júság tartja a hétközi bibliaórákat és énekórákat. Nagy örömmel és várakozással tekintenek Billy Graham jövelele elé. A baptisták is és az ortodoxok is igényt tartanak arra, hogy Billy Graham náluk is prédikáljon.

Novosibirskkel egy kicsit hosszabban kellett foglalkoznom, mint a többi városokkal, amelyeket a Szovjetunióban meglátogattam. Ez érthető, ha meggondoljuk Szibéria óriási területét. Egyszerűen nincs hely elmondani a legfontosabb dolgokat. Ki hinné pl., hogy a hat hét során 55-ször szálltam föl repülőn, vagy érkeztem meg egy repülőtérré, 25 hotelban laktam, Sofiától Belgrádig vonaton utaztam.

Alma Atában (ápr. 3–5) vasárnap este két baptista gyülekezetben prédikáltam, mintegy 500-500 embernek, hétfőn este pedig a német anyanyelvű gyülekezetben prédikáltam, mintegy 200 embernek. Meglátogattam a mohamedán mecsetet, és az Imamot (lelkész), aki a Mazlim Tanács közép-ázsiai és kazahstani képviselője is. Nagyon barátságosan fogadott Rev. Kysandaev Ratdek, és elmondta, hogy ő hallgatta Billy Graham ige-

hirdetését a moszkvai Világvallások Konferenciáján 1982. május 11-én. Nagy benyomással volt rá az igehirdetés. Azt mondta a mozlím lelkész, hogy ha Billy Graham Alma Atába jön, szeretné meghívni, hogy az ő mecsetjében is prédikáljon. Alma Ata ortodox érseke, Iriney ebéden látott vendégül. Az érsek több éven át szolgált az USA-ban (37 orosz nyelvű gyülekezet) és Kanadában (24 orosz és ukrán nyelvű gyülekezet). Az itt töltött 6 év alatt tanult valami angolt, bár liturgikus szolgálatokat (mise) ósláv nyelven végezte, a prédikációkat pedig oroszul mondta. Nagyon kedves, barátságos és mélyen hívő embert ismertem meg Iriney érsekben. Munkatársai, akik részt vettek velünk együtt az ebéden, ugyancsak mélyen hívő benyomást tettek rám. Odaszentelt életű embereknek találtam őket. Velem volt az ebéden Viktor Vasilevich Gorelov baptista superintendens és Philip Petrovich Virc helyettes superintendens. Ők most találkoztak először Iriney ortodox érsekkel. Az én látogatásom nagyban hozzájárult a közöttük lévő jó viszony és együttműködés létrehozásához. Az érsek úr sokszor látta Billy Graham-et televízió Amerikában és Kanadában. De azért mégis sok kérdést tett föl ő is és munkatársai is Billy Graham evangélizáló módszereiről, a BGET anyagi helyzetéről, és Billy Grahamnek egyéb egyházakhoz való viszonyáról. Az én tapasztalásom az, hogy Billy Graham-nek a kelet-európai országokban való látogatásai nagyban hozzájárulnak a különböző egyházak jobb együttműködéséhez, és egymás nagyra értékeléséhez. Az Alma Ata-i baptista vezetők pl. velem együtt elkísérték az érseket a Szent Miklós Katedrális megtekintésére, amelynek Iriney érsek a vezető lelkésze. Az érsek a saját autójában adott helyett nekem a katedrálishoz menet. A baptista vezetőket a munkatársak autójában helyezték el. A Szent Miklós Katedrális gyönyörű épület, hatalmas udvar közepén.

Alma Ata, Kazachstan, Soviet Union. A németajkú baptista gyülekezet vezetősége. Az első sorban középpütt Filipp Peter Würz pásztor (nyugdíjas gyári munkás, szabó). Würz testvér egyben a 15.000 tagot számláló Kazachstani Baptista Egyház helyettes superintendensje. A superintendens Victor Vasilevich Gorelov, nyugdíjas szovhoz állatorvos (Állami Gazdaság). A felírás — oroszul és németül: "Krisztus a mi életünk."

5—10.000 ember gyűlik egybe az udvaron karácsonykor, húsvétkor, a nagy processusok (körmenetek) alkalmából. Az érsek úr kifejezte azt a reményét, hogy Billy Graham az ő templomában is prédikálni fog. A baptista vezetők is ugyanezt remélik, sőt a gyülekezeteiket is megszavaztatták a jelenlétemben, és nagy lelkesedéssel küldték meghívásukat és üdvözlőket általam Billy Grahamnak.

(Folytatjuk)

Dr. Haraszi Sándor

HÉTVEGI MAGYAR ISKOLA ATLANTÁBAN

Magyar származású amerikai gyerekeknek és felnőtteknek új magyar nyelviskola nyílt Atlantában. Az iskola alapítója és első tanára Dr. H. Bán Rozália.

A Haraszi házaspár az Atlanta külterületén lévő Stone Mountain városkában 4 szobás házat bocsátott az iskola rendelkezésére. A tanítás szombatontként történik. Szülők és érdeklődők nagy buzgalommal hozzák össze az iskola berendezését. Többen felajánlották szolgálatukat a tanításra. A szülők közösen vállalták a gyerekek iskolába szállítását is.

Atlantában több, mint 1000 amerikai magyar él, egész Georgiában pedig mintegy 3500.

Isten áldását kívánjuk az új iskola alapító tanárának és diákjainak életére!
(A szerk.)

ESTE

Sötétedik kívül, s
a lakáson belül
csend ül. Csak az
óraütés csendül.
Egyedül vagyok.
Szívem rezonál;
ketten ketyegjük már
az Úr is itt ül!

Herjeczki Andrásné

HÁLA

Úgy szeretnék ma mindent megköszönni,
Felém áradó, nagy kegyelmedet,
Mindazt a mérhetetlen sok-sok áldást,
Mely átöleli szegény szívemet!

Úgy szeretnék ma mindent megköszönni,
De érzem gyenge, nyomorult vagyok.
Világ Ura, mérhetetlen Isten
Köszönöm azt, hogy Hozzád szólhatok!

Úgy szeretnék ma mindent megköszönni,
Köszönöm, hogy megismerhettelek,
Köszönöm gondviselő, nagy jószágod,
S az elkészített örök életet!

Somogyi Gáborné
Toronto

"Legyen teljes a te jutalmad az Úrtól!" (Ruth 2:12.)

"Az Úr lesz a ti bizodalmad ..." (Péld 3:26)

"Én terölád el nem feledkezem (És 49:15).

"Bízzál benne, majd Ő teljesíti!" (Zsolt 37:5.)

A MAGYAR EVANGÉLIUMI RÁDIO ISTENTISZTELETEI

MINDEN VASÁRNAP
REGGEL ½ 8-tól 8-ig

a C.H.I.N. — FM 101-en

Cím:
HUNGARIAN GOSPEL MISSION
P.O. 159,
Postal Station "P"
Toronto, Ont. Canada M5S 2S7

Örömmel fogadunk 8 perces igehirdetéseket, énekkari számokat, szavakat stb. hangszalagon (nem kazettán). Kérjük, hogy imádkozzanak értünk és szeretetükkel támogatassanak bennünket!

OLVASD AZ IGÉT

READ THE WORD OF GOD

VASÁRNAP — 1983. július 24.
Naámán: aki megharagudott,
de engedelmeskedett.
2Kí 5:1—5, 9—14.)

Aranymondás: “Beméne azért a Jordánba és belemeríté magát abba kétszer az Isten emberének beszéde szerint, és megújult az Ő teste, mint egy kisgyermek teste és megtisztult” (2Kí 5:14).

*

Naámán a szíriai hadsereg fővezére, akinek szolgálatait nagyra becsülte a szíriai király, vitéz, hős, de belpoklos volt. Egy egyszerű izraelita szolgálólány tudtára adja neki, hogy van Izráelben egy próféta, Isten szolgálója, aki által Isten segíthet. Izráel királya felháborodik Naámán kérésén, hisz ő nem tud segíteni. A büszke Naámán először nem fogadja el Elizeus próféta utasítását. Később szolgálói kérésére engedelmeskedik és meggyógyul. A gyógyulás következményeként hisz és elfogadja Istenének Izráel Istenét.

*

Napi elmélkedések:

- Júl. 18. H. A pap megvizsgálja a leprást. 4Móz 13:9—1.
Júl. 19. K. A szolgálólány ajánlata. 2Kí 5:1—7.
Júl. 20. Sz. Naámán gyógyulása. 2Kí 5:8—14.
Júl. 21. Cs. Elizeus nem fogad el ajándékot. 2 Kí 5:15—19.
Júl. 22. P. A vagyonéhes szolga leprás lesz. 2Kí 5:19—2.
Júl. 23. Sz. Jézus megemlíti Naánán esetét. Lk 4:16—28.

ADJ IGÉT!

Uram, szent Igéd csodálatos!
Betelni azzal sosem tudok.

Kenyér az ige: életadó,
örökre buzó életfolyó.

Uram, adj igét ma is nekem,
hogy gazdagítsa az életem!

Vezess az úton, utam nehéz,
de végre Hozzád, a mennybe ér.

HerjeczkiGéza

Júl. 24. V. Jézus 10 leprást küld a paphoz. Lk 17:11—19.

VASÁRNAP — 1983. július 31.
Joás: Király, aki jól kezdi az
uralkodását, de rosszul végzi.
(2Kí 24:1—7, 17—22a.)

Aranymondás: “Ezt mondja az Isten: Miért szegtétek meg az Úrnak parancsolatait? — Mert az nem használ titeket” (2Kí 24:20b.)

Joás amíg Jójada főpap élt, Istennek tetsző módon uralkodott. A főpap halála után a király hallgatott az Urat elhagyó, bálványimádó vezetőkre. Jójada főpap fia Zakariás figyelmezteti a népet, a nép azonban megkövezi őt a király parancsolatjára. Joás nem volt Isten törvényéhez igazodó.

*

Napi elmélkedések:

- Júl. 25. H. A gonoszok útja. Zsolt 1.
Júl. 26. K. ‘Bízzatok az Úrban.’ Zsolt 4.
Júl. 27. Sz. Az Úr jóvoltának pajzsa. Zsolt 5.
Júl. 28. Cs. A tökéletességben való járás. Zsolt 15.
Júl. 29. P. Vétek elfedeztetve. Zsolt 32.
Júl. 30. Sz. ‘Hűségemben járok kelek.’ Zsolt 26.
Júl. 31. V. Ne bízzatok a fejedelmekben. Zsolt 146.

VASÁRNAP — 1983. augusztus 7.
Naómi és Ruth: hűség egymáshoz.
(Ruth 1:16—20; 3:1—5; 4:13—17.)

Aranymondás: “Ruth pedig monda: Ne unszolg, hogy elhagyjalak, visszaforduljak tőled. Mert ahová te mégy, oda megyek és ahol te megszállsz, ott szállok meg, néped az én népem és Istened az én Istenem” (Ruth 1:16).

Naóminak könnyebb volt az élet megpróbáltatásait, terheit elviselni, mert menyé Modbita Ruth nem

hagyta el őt. Ruth gondoskodott az izraelita Naómiról. Naómi tanácsára Ruth közeledik Boázhoz, aki Ruthot feleségül veszi. Ruth fiat szül, Obedet, Dávid nagyapját.

*

Napi elmélkedések:

- Aug. 1. H. A három özvegy. Ruth 1:6—14.
Aug. 2. K. A kedves rokon. Ruth 2:1—13.
Aug. 3. Sz. A boldog anyós. Ruth 2:14—23.
Aug. 4. Cs. A szeretet cselekedete. Ruth 3:1—13.
Aug. 5. P. A hálás ember. Ruth 3:14—4:6.
Aug. 6. Sz. Az irgalmasság tanúi. Ruth 4:7—12.
Aug. 7. V. Az Úr áldása. Ruth 4:13—17.

VASÁRNAP — 1983. augusztus 14.
Hofni és Fineás: Bűnösök
az Úr előtt.
(1Sám 1:3; 2:12—17, 22—25; 4:11.)

Aranymondás: “Mert tudja az Úr az igazak útját és a gonoszok útja pedig elvész (Zsolt:6).

Hofni és Finás annak ellenére, hogy papok voltak, engedtek a megvesztegetésnek, a silói áldozati állatokból elvettek a maguk javára erkölcstelen módon. Éli főpap figyelmeztette fiait, de azok engedetlenül a bűnben éltek. Halál és megvetés volt prófétálva Éli és fiai ellen, ami bekövetkezett, és az ellenség kezébe jutott a frigyláda.

*

Napi elmélkedések:

- Aug. 8. H. Éli gonosz fiai. 1Sám 1:1—3.
Aug. 9. K. Hofni és Fineás bűne. 1Sám 2:12—17, 22—25.
Aug. 10. Sz. A frigyláda elvesztése. 1Sám 4:1—10.
Aug. 11. Cs. Éli házának elpusztulása. 1Sám 2:27—36.
Aug. 12. P. A filiszteusok visszaadják a frigyládát. 1Sám 6:1—15.
Aug. 13. Sz. A jók és gonoszok útja. Zsolt 1.
Aug. 14. V. A jó és gonosz emberek. Jeremiás 17:5—10.

Hunter-Vadász János